

ROBA I VESTITS A L'EDAT MITJANA

Tal com passa avui dia, a l'Edat Mitjana els vestits eren no només un signe de pertinença a un grup social, sinó que també mostraven quin era el paper que l'individu tenia a la societat.

Generalment, en el dia a dia, els vestits no eren de colors vius, ja que la roba d'aquests colors era molt cara. La roba diària era d'uns colors més aviat grisosos o tirant cap al blanc trencat. Si es disposava de recursos, però, el negre i el lila eren una opció.

Tant els homes com les dones, duïen una camisa llarga amb les màniga curtes (es podien afegir mànigues llargues), unes calces de teixit més espès que cobrien el ventre i que de vegades arribaven fins als genolls, i mitges baixes fins als peus, subjectes amb lligacames per damunt dels genolls. Sobre aquest conjunt els homes duïen una jaqueta, mentre que les dones acostumaven a portar un vestit llarg que de vegades podia ser blau. El conjunt es rematava amb un barret. Quan feia molt fred s'usava una capa de llana per cobrir tot el cos que es tancava amb una fíbula.

La roba interior, tal com l'entendem avui dia, no existia. Les classes més humils no usaven roba interior. No obstant de vegades les dones acostumaven a portar com a peça més interna una camisa llarga. Se sap que cap al segle XIV, a Itàlia, va aparèixer una mena de calçotets que es lligaven amb cordills.

La roba no tenia butxaques. Si es volia guardar alguna cosa es feia al cinturó, d'aquí la importància d'aquesta peça de roba a l'edat mitjana (molts només l'usaven quan era festa). Generalment consistia en una peça de cuir clavetejada d'on penjava una bossa en la qual es podien dipositar alguns objectes. Vet aquí, doncs, que el cinturó era quelcom més que una eina per a que no es caiguessin les calces!

A partir del segle XIV els artesans van començar a fabricar teles més elaborades gràcies a la difusió de nous teixits com la seda, el vellut i la gasa. La roba va anar adquirint més color, si bé aquesta només estava a disposició dels burgesos i nobles més adinerats. En aquells moments les robes més preuades eren les que venien de Flandes, tant pel color com per la qualitat. El color era un signe de prestigi social. Acolorir una tela era un procés molt costós, per això aquesta mena de roba es pagava molt cara. Dos dels colors més demandats per la burgesia i la noblesa del segle XV eren el verd i el vermell. Els vestits de gala lluïen molts colors que es combinaven entre ells: verd i blau, vermell i verd o blanc i negre. Igual que passa avui dia, hi havia complements per a aquesta indumentària: collars, guants o arracades de pedres precioses

Malauradament la roba també era el signe d'exclusió d'alguns col·lectius: el leprosos eren obligats a dur una caputxa, els jueus una creu i les prostitutes una faldilla groga.

Les sabates de l'edat mitjana consistien en una sola de cuir (classes altes) o fusta (classes populars) damunt les quals s'hi teixia un tros de tela o de cuir flexible que els podia lligar

amb cordons que pujaven fins als turmells, com si fossin uns botins. Les sabates no es caracteritzaven per la seva durabilitat, d'aquí que l'ofici de sabater fos molt actiu i pròsper no només per vendre calçat, sinó també per a reparar-lo.

Cap a 1350 va arribar a Europa el botó. Al principi era una peça ornamental pròpia de les classes més riques, però poc a poc, gràcies que eren un element molt pràctic, es van començar a fabricar de llautó o coure. Gràcies als botons es podia obrir i tancar els vestits i les mànigues.

Rentar la roba era una de les tasques més feixugues de l'edat mitjana, ja que s'havia de fer a ma. Per fer-ho moltes viles disposaven de rentadors en els que les dones es trobaven i parlaven de tot, d'aquí l'expressió "fer safareig". Les classes més adinerades disposaven de serventes que feien la bugada a casa. Existia el sabó, però per a la roba molt bruta s'emprava la cendra, aigua calenta (i escalfar l'aigua no era pas fàcil) i lleixiu.

Respon a les següents preguntes:

- Com vestien les classes més modestes? I les més adinerades?
- Com eren les sabates a l'Edat Mitjana?
- D'on venien les teles i els vestits més preuats? Per què?
- Com es rentava la roba?
- Has pogut llegir que en alguns casos la roba podia ser un signe de marginalitat. Creus que pot succeir el mateix avui dia? Raona la resposta.